

Міністерство освіти і науки України

Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
кафедра політичних наук і права
Центр соціально-політичних досліджень «Politicus»

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА
ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ
ТА ШЛЯХИ МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 р.

м. Одеса

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ «POLITICUS»**

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
з міжнародною участю**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ТА ШЛЯХИ
МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 року

м. Одеса

УДК 321(477)(063)

DOI: <https://doi.org/10.24195/UkrainianState2026-10>

*Рекомендовано до друку Вченою радою Університету Ушинського
(протокол від 28 травня 2026 року № 14)*

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Рецензенти:

Кокорев О. В., доктор політичних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри журналістики, соціальних комунікацій і ІТ-права Державного університету Інтелектуальних технологій і зв'язку.

Петінова О. Б., доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Організаційний комітет конференції:

Наумкіна С. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Музиченко Г. В. – проректор з наукової роботи, доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Гедікова Н. П. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Проноза І. І. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Каменчук Т. О. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Таску-Ставре М. – доктор політичних наук, професор, професор Бухарестського університету (Румунія);

Хевцуріані А. – доктор наук у сфері міжнародних відносин, професор факультету права та міжнародних відносин, Грузинський технічний університет (Грузія).

У збірнику матеріалів X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів» представлено результати наукових досліджень науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, молодих науковців та практиків із вітчизняних і зарубіжних закладів вищої освіти та наукових установ, об'єднаних прагненням до осмислення актуальних викликів державотворення, суспільного розвитку та післявоєнної відбудови України.

Матеріали збірника охоплюють широкий спектр актуальних проблем сучасної політичної, правової, економічної та соціогуманітарної науки. У наукових доповідях і дослідженнях висвітлено питання розвитку та модернізації політичних інститутів і процесів сучасної держави, правових та економічних механізмів відбудови України, інформаційної безпеки та протидії гібридним загрозам в умовах глобальних трансформацій. Значну увагу приділено філософським засадам державотворення, соціальним практикам і менеджменту соціокультурного розвитку, а також питанням євроінтеграції, транскордонної співпраці, міжнародних партнерств і регіональних стратегій сталого розвитку в умовах сучасних політичних та соціальних змін.

Збірник відображає високий рівень наукової дискусії та міждисциплінарного підходу до аналізу суспільно-політичних процесів, сприяє розвитку наукової комунікації та міжінституційної співпраці. Матеріали конференції становлять практичний і науковий інтерес для дослідників, викладачів, здобувачів освіти, представників органів державної влади, місцевого самоврядування та фахівців у сфері політичних, правових, економічних і соціогуманітарних наук.

Матеріали подано в авторській редакції. За зміст та достовірність наведених фактів, цитат і даних відповідальність несуть автори.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ПОЛІТИЧНІ ІНСТИТУТИ І ПРОЦЕСИ СУЧАСНОЇ ДЕРЖАВИ: ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ, МОДЕРНІЗАЦІЯ ТА ІНСТИТУЦІЙНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ

Бутирін Євген	МЕХАНІЗМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОЛІТИКИ ДЕКОЛОНІЗАЦІЇ БІБЛІОТЕЧНОЇ МЕРЕЖІ ОРГАНАМИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ	14
Барановський Фелікс, Проноза Інна Горобець Василь	ТРАНСФОРМАЦІЯ ПРЕДСТАВНИЦЬКОЇ ДЕМОКРАТІЇ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ПОЛІТИЧНИХ ВИКЛИКІВ ТРАНСФОРМАЦІЯ ГРОМАДСЬКИХ ІНІЦІАТИВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ВОЛОНТЕРСТВО ТА САМООРГАНІЗАЦІЯ ЯК МЕХАНІЗМИ СОЦІАЛЬНОЇ МОБІЛІЗАЦІЇ	18 21
Дмитрашко Світлана, Пештерєва Ольга	ПОПУЛІЗМ І ПОЛІТИЧНА ПОЛЯРИЗАЦІЯ ЯК ВИКЛИКИ ДЕМОКРАТИЧНОМУ ПОЛІТИЧНОМУ ЛАНДШАФТУ	23
Железков Андрій	СИНТЕЗ АНТИДЕМОКРАТИЧНИХ ПРАКТИК: СТРАТЕГІЇ ВНУТРІШНЬОЇ КОНСОЛІДАЦІЇ ТА ЗОВНІШНЬОЇ ЕКСПАНСІЇ В ХХІ СТОЛІТТІ	27
Завгородня Юлія	ЦИФРОВЕ ВОЛОНТЕРСТВО ТА ІТ-АРМІЯ ЯК НОВІ СУБ'ЄКТИ СУЧАСНОЇ ВІЙНИ	30
Каприця Роман	ТРАНСФОРМАЦІЯ КОМУНІКАТИВНИХ СТРАТЕГІЙ ПОЛІТИЧНИХ ЕЛІТ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЦИФРОВИХ ТА БЕЗПЕКОВИХ ВИКЛИКІВ	33
Кміта Н., Сенюк О.	ТРАНСФОРМАЦІЯ ПОЛІТИЧНИХ ІНСТИТУТІВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ТА ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ	36
Кобець Юлія	БЛОКЧЕЙН ЯК ІНСТРУМЕНТ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ: ПОТЕНЦІАЛ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ	40
Колеснік Маргарита	БРОНЮВАННЯ ВІЙСЬКОВОЗОБОВ'ЯЗАНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЯК МЕХАНІЗМ ЗБЕРЕЖЕННЯ ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ І ФУНКЦІОНУВАННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ У 2026 РОЦІ	43
Колодяженський В.	ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ЯК МЕХАНІЗМ ІНСТИТУЦІЙНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУЧАСНОЇ ДЕРЖАВИ	46
Косенко Микола	ЕЛЕКТРОННІ ПЕТИЦІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ Е-ДЕМОКРАТІЇ: ДОСВІД ФРН ТА ВИКЛИКИ ДЛЯ ПОЛІТИЧНОЇ УЧАСТІ	49
Краснопольська Тетяна	ЦИФРОВА ДИПЛОМАТІЯ ЯК СТРАТЕГІЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ	52
Лисенко Юлія	ІНСТИТУЦІЙНА ТРАНСФОРМАЦІЯ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ	55
Ломака Іванна	ФЕНОМЕН ПОЛІТИЧНОЇ СТАБІЛЬНОСТІ: КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ТА СУЧАСНІ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ	58
Малашенко Людмила	ПРОБЛЕМИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ПОЛІТИЧНИХ ІНСТИТУТІВ ЯК ЧИННИК МОДЕРНІЗАЦІЇ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ	61

3. Про волонтерську діяльність : Закон України від 19 квіт. 2011 р. № 3236-VI // Відомості Верховної Ради України. 2011. № 42. С. 435.

4. Івашова Л. М., Жовнірчик Я. Ф., Кудряшов Р. О. Волонтерство як феномен розвитку громадської та народної дипломатії задля забезпечення національної безпеки // Державне управління. 2024. № 18. URL: file:///C:/Users/38096/Downloads/Inv+18-2024_St19.pdf

Каприця Р. О.,
аспірант кафедри політичних теорій
Національний університет «Одеська юридична академія»,
м. Одеса, Україна

ТРАНСФОРМАЦІЯ КОМУНІКАТИВНИХ СТРАТЕГІЙ ПОЛІТИЧНИХ ЕЛІТ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЦИФРОВИХ ТА БЕЗПЕКОВИХ ВИКЛИКІВ

У сучасних умовах розвитку України комунікативні стратегії політичних еліт набувають визначального значення для забезпечення ефективної взаємодії між владою та суспільством, формування публічної довіри й підтримання суспільної стійкості. Стрімка цифровізація політичного простору та зростання ролі соціальних мереж суттєво трансформують характер політичної комунікації, переводячи її з традиційних медійних форматів у площину постійної інтерактивної взаємодії. Водночас ці процеси супроводжуються новими викликами, зокрема емоціоналізацією політичних повідомлень, поширенням дезінформації та спрощенням політичного дискурсу.

Особливої актуальності дослідження комунікативних стратегій політичних еліт набуває в умовах воєнного стану та триваючої широкомасштабної війни, коли політична комунікація виконує функції суспільної консолідації, мобілізації ресурсів і зміцнення міжнародної підтримки держави. За таких обставин ефективність комунікативних стратегій безпосередньо впливає на рівень національної стійкості та здатність держави протидіяти зовнішнім загрозам. Це зумовлює необхідність комплексного аналізу трансформації політичної комунікації в сучасному українському контексті.

Якщо на попередніх етапах незалежності основними каналами політичного впливу виступали традиційні медіа, передусім телебачення, то в умовах цифровізації дедалі більшого значення набули соціальні мережі, цифрові

платформи, короткі формати звернень і комунікація в режимі постійної присутності. Така зміна середовища розширила можливості для прямого контакту між політичними елітами й аудиторією, але водночас підвищила ризики спрощення політичного змісту, емоціоналізації повідомлень і заміщення програмної аргументації медійною видимістю [2, с. 127–129]. У цьому контексті важливо враховувати висновок М. Остапенка про те, що політична комунікація не зводиться до передачі інформації, а передбачає змістовну взаємодію між суб'єктами політики [4, с. 135–138]. Однак цифрове середовище нерідко стимулює саме поверхневі форми політичного реагування, орієнтовані на швидкий ефект, а не на системне пояснення рішень. Це створює додаткову суперечність: чим вищою стає технічна швидкість комунікації, тим складніше зберігати її змістову глибину та відповідальність. Тому цифровізація не усуває базових проблем політичної комунікації еліт, а лише переводить їх у нову технологічну форму.

На сучасному етапі розвитку України аналіз комунікативних стратегій політичних еліт неможливий без урахування умов воєнного стану та триваючої широкомасштабної війни. У таких обставинах політична комунікація виконує значно ширші функції, ніж у стандартному політичному процесі, оскільки вона має забезпечувати суспільну консолідацію, підтримувати довіру до державних інститутів, сприяти мобілізації ресурсів і формувати міжнародну переконливість української позиції. Нормативно-правовим підтвердженням особливого режиму функціонування держави є Указ Президента України «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні» від 12.01.2026 № 40/2026, яким строк дії воєнного стану в Україні продовжено з 05 години 30 хвилин 3 лютого 2026 року на 90 діб [5]. За цих умов комунікативні стратегії політичних еліт мають бути не лише ефективними, а й виваженими, достовірними та суспільно відповідальними. В. Ковалевський підкреслює, що політична комунікація здатна впливати на ціннісну динаміку суспільства [3, с. 29–33]. У воєнний період ця властивість посилюється, оскільки від якості публічного повідомлення залежить не лише ставлення громадян до влади, а й рівень національної стійкості. Саме тому сучасний український контекст радикально загострює вимоги до комунікативних стратегій еліт і переводить цю проблему в площину національної безпеки.

Отже, трансформація комунікативних стратегій політичних еліт України є закономірною відповіддю на зміни політичного та інформаційного середовища, зумовлені цифровізацією і функціонуванням держави в умовах воєнного стану. Перехід від домінування традиційних медіа до активного використання соціальних мереж і цифрових платформ розширив можливості взаємодії влади з суспільством та сприяв формуванню нових форматів політичного діалогу,

водночас актуалізувавши ризики емоціоналізації дискурсу, дезінформації та спрощення політичних меседжів.

В умовах воєнного стану політична комунікація виходить за межі функцій представництва і легітимації влади, стаючи ключовим чинником суспільної консолідації, підтримання довіри до державних інститутів і забезпечення національної стійкості. Новим у межах цієї теми є акцент на воєнному стані як чиннику, що радикально змінює функціональне навантаження політичної комунікації: за таких умов вона має оцінюватися не лише за здатністю мобілізувати чи переконувати, а й за внеском у суспільну консолідацію, публічну відповідальність і стійкість держави. Такий підхід дозволяє вийти за межі вузького аналізу політичних технологій і глибше розкрити зміст сучасних комунікативних процесів.

Проведений аналіз засвідчує, що цифровізація не усуває системних проблем політичної комунікації, а лише трансформує їх, що зумовлює потребу в інституціоналізації відповідальних комунікативних практик, орієнтованих на прозорість, послідовність і довгострокове формування суспільної довіри.

Подальший розвиток комунікативних стратегій політичних еліт має ґрунтуватися на поєднанні технологічних можливостей цифрового середовища з принципами достовірності, відкритості та суспільної відповідальності, що сприятиме зміцненню демократичного врядування та підвищенню ефективності державної політики. Перспективи подальших досліджень пов'язані з аналізом впливу цифрових комунікацій на формування суспільної довіри та вивченням міжнародного досвіду стратегічних комунікацій у кризових і воєнних умовах.

Література:

1. Балабан Р. В. Політичні партії України на шляху до політичного класу. *Наукові записки ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України*. 2008. Вип. 38. С. 77–93. https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/balaban_politychni.pdf
2. Ганжуров Ю. Політична комунікація: проблеми структуризації. *Політичний менеджмент*. 2004. № 2. С. 121–129. https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/ganzhurov_politychna-1.pdf
3. Ковалевський В. О. Політичні комунікації як інструменти ціннісної динаміки сучасної України. *Наукові записки ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України*. 2011. Вип. 4. С. 29–38. https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/kovalevskiyi_politychni.pdf
4. Остапенко М. Політична комунікація: теоретичні аспекти дослідження. *Політичний менеджмент*. 2012. № 3. С. 135–144. https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/08/ostapenko_politychna.pdf

5. Про продовження строку дії воєнного стану в Україні. Указ Президента України від 12.01.2026 № 40/2026. *База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України.* <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/40/2026>

6. Рудич Ф. Політичний клас. Правляча еліта: її місце і роль в утвердженні незалежності Української держави. *Наукові записки ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України.* 2007. Вип. 36. С. 265–275. https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/rudych_politychny.pdf

Кміта Н. А.,

студент 3 курсу юридичного факультету,
Хмельницький університет управління та права
імені Леоніда Юзькова
м. Хмельницький, Україна

Сенюк О. О.,

студентка 3 курсу юридичного факультету,
Хмельницький університет управління та права
імені Леоніда Юзькова
м. Хмельницький, Україна

ТРАНСФОРМАЦІЯ ПОЛІТИЧНИХ ІНСТИТУТІВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ТА ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ

Політичні інститути в Україні доцільно розуміти як нормативно впорядковану систему органів, механізмів і стійких форм політичної взаємодії, через які здійснюються формування, організація, реалізація, контроль і легітимація публічної влади. Їх структура охоплює, з одного боку, інститути державної влади - Президента України, Верховну Раду України, Кабінет Міністрів України, судову владу, органи конституційної юрисдикції та інші державні органи, а з іншого - інститути політичного представництва і участі, зокрема політичні партії, виборчу систему, органи місцевого самоврядування, інститути громадянського суспільства та механізми політичної комунікації.

Трансформація політичних інститутів України в умовах збройної агресії не може розглядатися як ситуативний відступ від звичайної моделі конституційного функціонування держави. Йдеться про самостійну стадію еволюції публічної влади, у межах якої інститути демократії, представницького правління,

Наукове видання

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Опубліковано в авторській редакції